

Paperless วิธีง่าย ๆ ลดใช้กระดาษ

สำนักงานไร้กระดาษเป็นไปได้แน่หรือ.....???

น่าจะเกือบสิบกว่าปีแล้วที่ผู้คนได้พูดถึงเรื่อง Paperless ภาวะสำนักงานไร้กระดาษ แต่จนถึง ณ ตอนนี้ไทยน่าจะจะมีเพียงไม่กี่แห่งที่สามารถเป็นสำนักงานไร้กระดาษได้อย่างสมบูรณ์ ซึ่งการไร้กระดาษนั้นเขากันในยุคนี้ว่านอกจากเป็นแนวทางหนึ่งในการประหยัด เป็นการใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่าแล้วยังเป็นการช่วยลดโลกร้อนอันเนื่องมาจากการตัดต้นไม้มาทำกระดาษด้วยนะ

ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร หน่วยงานหรือสำนักงานเล็กๆก็อยากเข้าสู่ สำนักงานไร้กระดาษกับเขาบ้างเหมือนกัน แต่ตอนนี้ขอลดการใช้กระดาษลงไปบ้างด้วยวิธีง่ายๆ โดยอาศัยเทคนิค 3 R ทั้ง Reuse Recycle Reduce ดังนี้

1. บรรจุภัณฑ์ กล่อง หีบห่อที่ใส่สินค้ามาส่งทั้งหนังสือ เครื่องเขียนหรืออื่นๆซึ่งมาจากร้านค้า บริษัทคู่ค้าต่างๆ ของศูนย์หนังสือ เรานำมาห่อของขวัญให้ลูกค้า, เก็บไว้บรรจุสินค้าส่งให้ลูกค้าทางไปรษณีย์, บางส่วนรวบรวมนำไปขายเพื่อ recycle ร่วมกับของใช้แล้วอื่นๆ อาทิ ของจดหมาย ใบปลิว รายการสินค้า(catalog)เล่มเก่าๆฯลฯ โดยนำส่งเงินเป็นรายได้ของมหาวิทยาลัย
2. เอกสารประกอบการเรียน-การสอน หนังสือโครงการตำราต่างๆที่ยกเลิกการใช้และได้รับอนุมัติให้บริจาคหรือทำลาย ทำการคัดแยกเพื่อนำไปบริจาคให้ห้องสมุด สถาบันการศึกษาต่างๆหรือดำเนินการตามแนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อไปแล้วแต่กรณี
3. กระดาษขาว A4 นำกลับมาใช้ซ้ำอีกหน้าสำหรับงานที่ไม่เป็นทางการมากนักหรือบางครั้งมีพื้นที่กระดาษเหลืออยู่นำมาทำเป็นกระดาษจดโน้ตเล็กๆได้, กระดาษห่อของขวัญนำกลับมาใช้ทำการ์ด ประดิษฐ์ดอกไม้ตกแต่งจัดบอร์ด, กระดาษหนังสือพิมพ์นำมาพับเป็นถุงกระดาษ
4. เอกสารด้านการประกันคุณภาพ เมื่อครบกำหนดการจัดเก็บก็นำส่งสำนักประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัยเพื่อทำลายต่อไป(นำไปย่อยและนำไปรีไซเคิลได้)
5. งานเอกสารบางอย่างลดการใช้กระดาษลงโดยการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วย ได้แก่
 - 5.1 จัดเก็บ บันทึก ประมวลผล ทำรายงานเอกสารต่างๆ ส่งข้อมูลข่าวสารผ่านระบบคอมพิวเตอร์หรือการจัดเก็บเอกสารในแฟ้มงานคอมพิวเตอร์ แผ่นดิสก์ แฟลชไดรฟ์หรืออุปกรณ์จัดเก็บข้อมูลต่างๆแทนการพิมพ์ออกมาเป็นกระดาษ(กรณีเป็นเอกสารที่ไม่จำเป็นต้องพิมพ์ออกมาเป็นหลักฐานสำคัญ)นอกจากประหยัด ลดขั้นตอนการทำงาน ยังลดการใช้พลังงานด้วย
 - 5.2 สแกนและจัดเก็บเอกสารในรูปแบบดิจิทัล เช่น การสแกนหน้าปกหนังสือโครงการตำราฯ
 - 5.3 จัดทำเอกสารอิเล็กทรอนิกส์(E-document) เช่น การทำแฟ้มสะสมงาน(E-portfolio)

- 5.4 การนำขึ้นเว็บไซต์ ใช้เทคโนโลยี cloud เพื่อเก็บข้อมูลแทนการพิมพ์ออกมาในรูปแบบกระดาษ เช่นใช้ Google drive สามารถแชร์เอกสารและส่งเอกสารจำนวนมากได้ทันทีไม่เปลืองกระดาษ
- 5.5 ใช้โทรศัพท์มือถือ สมาร์ทโฟน สแกน ถ่าย ส่ง ดูเอกสารแทนการส่งแฟกซ์ด้วยการใช้กระดาษ หรือใช้ e-mail แทนการส่งจดหมาย
6. การทำธุรกรรมกับธนาคารต่างๆ ก็มีแนวทางลดการใช้กระดาษ เช่น กด ATM ทุกครั้งไม่รับสลิป , รับจดหมายใบเรียกเก็บเงินบัตรเครดิตต่างๆทางอีเมล ชื่อของชำระด้วยการใช้ QR code เป็นต้น
7. การใช้ทางเลือก (งงหละสิ งงหละสิ) การใช้ทางเลือกคือการเลือกที่จะไม่ใช้กระดาษนั่นเอง เช่นเวลานี้เราเข้าสู่โลกอิเล็กทรอนิกส์ โลกไอที โลกดิจิตอลแล้ว การรับรู้บางอย่างก็ไม่จำเป็นต้องมีกระดาษเป็นองค์ประกอบแล้วไม่ว่าจะเป็นหนังสือ ใบเสร็จ บิล แบบฟอร์มเอกสาร ฯลฯ เพียงแต่เราจะใช้ทางเลือกนี้หรือไม่

เราพูดถึงแค่ประเทศไทย คนไทยใช้กระดาษเฉลี่ยปีละ 3.9 ล้านต้นหรือคนละประมาณ 60 กิโลกรัม/ ปี(ที่มา: <http://today.line.me/th/pc/article>) ตอนนี้ศูนย์หนังสือฯแม้จะไม่ได้เป็นสำนักงานไร้กระดาษแต่ก็ช่วยลดการใช้กระดาษตามแนวทางข้างต้น อย่างไรก็ตามในฐานะที่เป็นศูนย์หนังสือ(ผู้เขียน)ก็ยังคงอยากให้มีหนังสือในรูปแบบกระดาษอยู่บ้างแม้จะมี E-book เกิดขึ้นมากมาย ผู้คนหาข้อมูลความรู้จาก search engine ที่นิยมมากมายอย่าง Google ช่วยเสาะแสวงหาข้อมูลข่าวสารได้ทั่วโลกแทนการอ่านหนังสือทำให้บริษัทสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆปิดตัวลงไปไม่น้อย ใช้ไลน์ (Line) อีเมล(e-mail)หรือเฟสบุ๊ก(Face book) แทนการเขียนจดหมายหรือแม้แต่รัฐบาลปัจจุบันที่ส่งเสริมการค้าสมัยใหม่ซึ่งเป็นยุคดิจิตอล ลดการใช้กระดาษ ลดภาระค่าใช้จ่าย ภายใต้นโยบาย Thailand 4.0 เพราะอย่างไรกระดาษก็น่าจะราคาถูกลง ใช้งานคล่อง น้ำหนักเบา เคลื่อนย้ายสะดวกและที่สำคัญ “ใจมันรัก” การอ่านหนังสือแบบเดิมๆคลาสสิกๆอยู่

เอาเป็นว่าเชิญชวนใช้ทรัพยากรกระดาษให้เหมาะสม ใช้อย่างรู้คุณค่าและคุ้มค่าก็แล้วกันนะ

ผู้เรียบเรียง : นันทน์ภัส มหาวงศ์นันท์